

Bezpieczeństwo pracy

BADANIA PROFILAKTYCZNE PRACOWNIKÓW

KORONAWIRUS

BHP
na
TAK.pl

Zawieszenie okresowych badań lekarskich

W przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, od dnia ogłoszenia danego stanu, zawieszają się wykonywanie obowiązków wynikających z przepisów dotyczących:

1) okresowych badań lekarskich, skierowań na okresowe badania lekarskie, a także okresowych badań lekarskich po zaprzestaniu pracy w kontakcie z substancjami i czynnikami rakotwórczymi lub pyłami zwłókniającymi oraz po rozwiązaniu stosunku pracy w takim narażeniu, tj. o których mowa art. 229 § 2 zdanie pierwsze, § 4a w zakresie badań okresowych i § 5 Kodeksu pracy – patrz podstawy prawne [5];

2) okresowych badań lekarskich i badań psychologicznych dla kierowców zawodowych wykonujących przewóz drogowy, o których mowa w art. 39j i art. 39k ustawy o transporcie drogowym – patrz podstawy prawne [6];

Stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem **SARS-CoV-2** na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszony został w okresie od 14 marca 2020 r. do odwołania, **mocą rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. poz. 433 z póź. zm. – patrz podstawy prawne [3])**. Akt wprowadzający stan zagrożenia epidemicznego uchylony został 20 marca 2020 r.

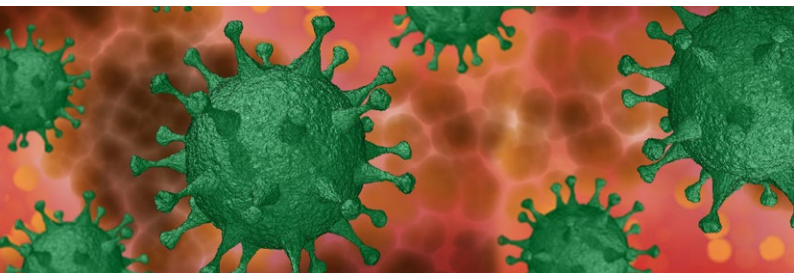
Stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszony został w okresie od 20 marca 2020 r. do odwołania, **mocą rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. poz. 491 z póź. zm. – patrz podstawy prawne [4])**.

Przywrócenie okresowych badań lekarskich

Po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii albo po odwołaniu stanu epidemii, pracodawca i pracownik są obowiązani niezwłocznie podjąć wykonywanie zawieszonych obowiązków dotyczących okresowych badań lekarskich i wykonać je w okresie nie dłuższym **niż 180 dni** od dnia odwołania danego stanu. (art. 12a ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – patrz podstawy prawne [1]).

Uprawnienia lekarskie

W przypadku braku dostępności do lekarza profilaktyka uprawnionego do przeprowadzenia badania wstępnego lub kontrolnego (uprawnienia kwalifikacyjne lekarza profilaktyka – patrz par. 7 podstawy prawne [7]), badanie takie może przeprowadzić i wydać odpowiednie orzeczenie lekarskie inny lekarz.

Lekarz ten może przeprowadzić badanie i wydać orzeczenie lekarskie w trybie określonym w art. 2 ust. 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty – patrz podstawy prawne [8].

Do orzeczenia lekarskiego stosuje się odpowiednio art. 2 pkt 6 ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia – patrz podstawy prawne [9].

Orzeczenie lekarskie wydane przez innego lekarza włącza się do akt osobowych pracownika.

Orzeczenie lekarskie wydane przez innego lekarza traci moc po upływie **180 dni** od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii albo od dnia odwołania stanu epidemii (art. 12a ust. 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – patrz podstawy prawne [1]).

Kiedy brak badań wstępnych

W trakcie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii wstępnym badaniom lekarskim nie podlegają osoby zatrudniane na stanowisko pracy inne niż administracyjno-biurowe w razie gdy:

1) przyjmowane są ponownie do pracy u tego samego pracodawcy na to samo stanowisko lub na stanowisko o takich samych warunkach pracy w ciągu **180 dni** po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy z tym pracodawcą;

2) przyjmowane są do pracy u innego pracodawcy na dane stanowisko w ciągu **180 dni** po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy, jeżeli posiadają aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie i pracodawca ten stwierdzi, że warunki te odpowiadają warunkom występującym na danym stanowisku pracy, z wyłączeniem osób przyjmowanych do wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych – art. 229 par. 1¹ pkt 1 i 2 – patrz podstawy prawne **[5]** i art. 12a ust. 5 pkt 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – patrz podstawy prawne **[1]**.

UWAGA!

W stosunku do osoby przyjmowanej do pracy na stanowisko inne niż administracyjno-biurowe określone w Kodeksie pracy 30-dniowe okresy zwalniające ze wstępnych badań lekarskich zostały wydłużone do **180 dni**.

Kiedy brak badań wstępnych

W trakcie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii wstępnym badaniom lekarskim nie podlegają osoby zatrudniane na stanowisko administracyjno-biurowe, jeżeli posiadają aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie i pracodawca stwierdzi, że warunki te odpowiadają warunkom występującym na danym stanowisku pracy (art. 12a ust. 5 pkt 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – patrz podstawy prawne **[1]**).

Termin ważności badań

Orzeczenia lekarskie wydane w ramach wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich, których ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020 r., zachowują ważność, nie dłużej jednak niż do upływu **180 dni** od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

Jeżeli odrębne przepisy w zakresie badań lekarskich, innych niż określone w Kodeksie pracy, lub badań psychologicznych, wymagają posiadania aktualnego orzeczenia lekarskiego albo psychologicznego, a ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020 r., orzeczenie to zachowuje ważność, nie dłużej jednak niż do upływu **60 dni** od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.(art. 31m ust. 1 i 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – patrz podstawy prawne [1]).

Jeżeli odrębne przepisy uzależniają wykonywanie określonych czynności lub uzyskanie określonych uprawnień w celu wykonania czynności zawodowych od posiadania odpowiedniego orzeczenia lekarskiego albo psychologicznego, orzeczenie takie powinno być wydane niezwłocznie, nie później niż do upływu **90. dnia** od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

(art. 31m ust. 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – patrz podstawy prawne [1]).

Przepis art. 12a i art. 31m wszedł w życie z dniem 31 marca 2020 r. – z mocą od dnia 8 marca 2020 r.

Przepis art. 12a i art. 31m do ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, wprowadziła ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie tej ustawy (Dz. U. poz. 568 z późn. zm.– patrz podstawy prawne [2]).

Podstawy prawne

- [1]** Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842 z późn. zm.).
- [2]** Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568 z późn. zm.).
- [3]** Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. poz. 433 z późn. zm.). Akt uchylony 20 marca 2020 r.
- [4]** Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. poz. 491 z późn. zm.).
- [5]** Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).
- [6]** Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2140 z późn. zm.).
- [7]** Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 2067 z późn. zm.).
- [8]** Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2020 r. poz. 514 z późn. zm.).
- [9]** Ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2020 r. poz. 702 z późn. zm.).